

“Lerma va equivocar-se en la relació amb Madrid”

Joaquim Puig és l'alcalde de Morella (Ports), on va nèixer el 1959. Fa nou anys que és diputat a les Corts, on ha estat vice-president de la cambra i portaveu socialista. Periodista, va accedir a la política gràcies a Joan Lerma.

No sou dona ni gaire jove. Tot un handicap, ai PSOE actual.

—No sé si els qui encara no en tenim cinquanta ja estem per a jubilar. Siga com siga, crec en l'aliança de generacions: hi ha gent jove que és molt gran i gent gran que té una gran capacitat de crear. El president Maragall ho va ser quan passava dels seixanta. Però al meu equip els joves tindran una presència cabdal, i les dones hi seran majoria.

—Ja que parleu d'aliances, n'hi ha que volen gestar-ne una d'àmplia i que no lidere ningú lligat a l'antic règim.

—L'antic règim fa anys que va passar a la història. Lerma no es presenta a res i jo no sóc el candidat del lermisme. Als meus adversaris interns els resulta senzill de desqualificar la meua trajectòria: “És el passat”, em diuen. El canvi, però, és l'autonomia del partit, és un canvi de política, no un canvi estètic. Ací hi ha un debat polític de fons. El tomb a la dreta que proposa la ponència, per exemple, no em sembla gens oportú. La ponència proposa una pèrdua d'identitat del projecte en conjunt, tant des de la perspectiva valencianista com des de la perspectiva socialdemòcrata. En temps de crisi cal un partit socialdemòcrata potent. És ara, que es veuen les mancances del PP que ens va començar a governar el 1995. No entenc que alguns vulguen emular allò que al PP li ha anat molt bé electoralment, però que a la societat valenciana li ha anat fatal.

—Leire Pajín, secretària d'organització federal i coordinadora de la ponència, també vol liquidar el passat.

—Leire Pajín és un valor fonamental del socialisme espanyol i valencià. Ara bé, jo pense que aquest partit ha de ser molt més autònom que no ha estat fins ara. Cadascú pren la posició que desitja. Jo he presentat 261 esmenes, entre les quals una que diu que un altre nom no aporta res al canvi. L'ambició d'autogovern d'aquest país ha anat lligada a una denominació concreta; el PSOE és obrer, però hi ha molts professionals, molts treballadors... La marca no ha pas d'estar identificada amb la realitat institucional. Ens cal acordar un nou model, més vàlid per a la societat valenciana. Què és la renovació? Jorge [Alarte] fa una dècada que és a la direcció del partit. Jo, en aquesta dècada, tan sols hi he estat quatre anys. Qui dels dos fa més temps que és a l'aparell del partit? No el desqualificaré, és una persona ben valuosa, però que jo aparega com el responsable dels últims deu anys, si he tingut menys responsabilitat que no ell... és un maniqueisme tan absurd i intel·lectualment tan ridícul que només serveix per a qui no té arguments per a defensar cap política. Jo he dit clarament que vull un tomb valencianista i un aprofundiment en els serveis públics a través d'una socialdemocràcia moderna que done seguretat a les capes més necessitades. A l'àmbit intern, defenso que l'elecció del secretari general siga mitjançant el vot directe dels militants. Això és innovador, no és passat.

—En què es concreta ser més valencianista? Plantaríeu cara a Ferraz i a la Moncloa, si cal?

—No busque la confrontació amb el PSOE, necessàriament.

—Us agrada la posició reivindicativa del president Montilla?

—La nostra primera lleialtat és la societat valenciana, però per a mi és del tot compatible amb una lleialtat federal, al PSOE i al govern estatal. Això no pot significar que nosaltres apareguem com un partit sucursalista, sense capacitat de definició pròpia. La gran errada històrica dels socialistes valencians prové de l'època de Joan Lerma —que aprecie personalment i que crec que va fer una bona tasca—, que va equivocar-se de ple en la relació amb Madrid. Quan hi havia diferències, se soterraven. Hi ha moments en què cal ser absolutament bel·ligerant en la defensa dels nostres representats, del nostre país. En el cas del transvasament Tajo-Segura, per exemple, els diputats del PSPV no en votaran la liquidació.

—Remarqueu que no s'hi val a ser “fonamentalista” en la qüestió de l'aigua. Són fonamentalistes, aquells que neguen el transvasament de l'Ebre?

—El debat que proposa el PP no és hídic, sinó identitari. La solució hidrològica no hi té res a veure. La gent no ha sentit l'aigua com una preocupació real, sinó com un greuge comparatiu. Al PP li importa ben poc la solució del problema hídic. Per això parle de no ser fonamentalista. Pot haver-hi transvasaments sostenibles i eficaços en un moment determinat, tot i que no siguen la millor solució i que el dessalatge ens proporcione moltes possibilitats. El PP ha estat capaç de transmetre la mentida que Zapatero no s'estima la Comunitat Valenciana, una simplificació aberrant. Tu no pots rebatre aquest argument sentimental amb un discurs tecnocràtic.

—Heu dit que cal un equip, més que no un lideratge cesarista, però el vostre gran rival, Jorge Alarte, ha demanat mans lliures per a fer l'executiva.

—La democràcia és participació, no cabdillatge. Amb això no dic que jo no assumiré el lideratge d'aquesta organització ni el canvi de la societat valenciana, però m'agraden els lideratges d'equip, que són els que ara practiquen les grans multinacionals. El futur és l'enfortiment dels equips.

—La cohabitació de dos líders, com fa el PNB, us fa el pes?

—M'agradaria ser el candidat a la Generalitat, però no anteposaré aquest desig a la possibilitat d'obtenir un resultat més bo amb una altra persona.

—**Jordi Sevilla seria un bon candidat a la presidència de la Generalitat?**

—No ho sé. Ja ho veurem, d'ací al 2010. Dos anys, en política, és una eternitat i desconec quina és la seua realitat vital. Seria un bon candidat.

—**Cal pensar més en les eleccions del 2015 que no en les del 2011?**

—Ara és quan es comença a percebre el gran fracàs que ha estat el PP. Som a la cua en tots els indicadors econòmics i de serveis socials, i en canvi tenim el deute més elevat de totes les autonomies.

—**Però al PP valencià li és fàcil: la crisi és culpa del PSOE. I arrela.**

—La Generalitat té les competències exclusives als sectors econòmics, a l'ensenyament, a la sanitat... Com volen que ho assumisca, això, el govern d'Espanya? El govern d'Espanya no en té la culpa, del fracàs escolar a la Comunitat Valenciana; és responsabilitat del PP! Ens falla la comunicació, i la canviarem, serem molt més agressius: els nostres càrrecs tindran molta més presència, farem una campanya de presència constant al carrer... Hem perdut el combat de la comunicació. Cal obrir noves finestres, fer possible el pluralisme informatiu al país i parar atenció a internet: crearem una ràdio i una televisió per internet. Si no, els grans missatges que marca el PP continuaran semblant certs. Les velles teories goebelianes. La manipulació del PP és possible per la nostra incapacitat, i ja n'estic fart, de plorar. Vull recuperar la connexió amb la societat civil.

—**Assegureu que passareu dels 26.000 militants actuals a 50.000 abans del 2011. Els fitxareu de fora?**

—No, no, tots d'ací [riu]. Sovint, les agrupacions no s'esforcen a captar nova gent per al projecte.

—**I quan algú es dona d'alta, tothom es pregunta qui l'ha dut, per si trenca els equilibris familiars.**

—Sí, tots els mals de la història no poden solucionar-se en dos anys, i com a organització humana que som, sempre hi haurà problemes i diferències. L'ambició, però, ha de ser créixer i créixer.

—**No viviu prou bé a Morella? El dia a dia de la disputa política a València dista tant d'aquell paradís...**

“Qui és renovació?
Alarte fa deu
anys que és a la
direcció del partit.
En aquest temps,
jo hi he estat
quatre anys”

—Si m'ho haguera plantejat així... A Morella, s'hi viu molt bé. Fa vuit anys, els meus companys van animar-me perquè em presentara, i vaig negar-m'hi. Ara tinc més experiència, energia i capacitat. A més, aquest trajecte és enriquidor, coneixes i estimes més el país i el partit.

—**Com a periodista, quin titular voldrieu escriure l'endemà del congrés?**

—“Ja som ací”, com la campanya que va fer l'Atlètic de Madrid en pujar a primera [el porter *Mono* Burgos treia el cap del clavegueram, de l'infern].